

Zelf Franciscus proeven

Minderbroeders stellen zich knap te kijk in Sint-Truiden

Peter GORDTS

Acht eeuwen franciscaanse traditie in de Nederlanden vieren de minderbroeders dit jaar, het resultaat van het pinksterkapittel van 1217. Toen zond in Assisi Sint-Franciscus zijn volgelingen uit. Wie duizelt bij zoveel geschiedenis, maar er toch het fijne van wil weten, zenden wij graag naar het Museum Vlaamse Minderbroeders in Sint-Truiden.

Dit knap hedendaags ingerichte museum in het hartje van het bevallige Kataraktland heeft alles om te bekoren: een schitterende collectie religieuze kunstvoorwerpen, afkomstig van gesloten of afgeslankte minderbroederkloosters, voor u uitgestald met behulp van de nieuwste presentatietechnieken. Ook de (klein)kinderen zullen het er leuk vinden.

Apart is het museum ook vanwege zijn tweede opdracht, het beheer van het religieuze erfgoed van de minderbroeders in heel Vlaanderen. U wilt het nu al zien? Surf naar www.museum-minderbroeders.be en klik op *Virtueel bezoek*. U staat midden in de foyer!

Het Museum Vlaamse Minderbroeders in Sint-Truiden (Capucienessenstraat 1-3) is open van dinsdag tot zaterdag van 10 tot 12.30 en van 13 tot 17 uur, 's zondags van 14 tot 17 uur (gesloten alle maandagen en feestdagen tussen november en maart). De toegang is gratis. Speciaal aanbod voor seniorenverenigingen. Telefoon 011 67 29 71.

Beelden die meebidden

Beeldhouwwerk, schilderijen en teksten van Agnes PAS verzameld in nieuw boek

- *Wonen in kleuren, beelden en woorden* plaatst reflecties en beeldende kunst in vijf hoofdstukjes tegenover elkaar.
- Het spirituele is aanwezig in of achter het volledige boek. „Ook in het leven vloeit alles door elkaar.”

Jozefien VAN HUFFEL

„Ik loop en iets beweegt me, ik loop en de weg gidst me ergens naartoe”, zo schrijft Agnes Pas in *Wonen in kleuren, beelden en woorden*. Al zijn die regels niet zo bedoeld, ze lijken het wel te hebben over het ontstaan van het boek zelf. Pas: „Ik begon nooit aan een boek, maar als je op een bepaald moment alles ordent en bijeenbrengt, dan blijkt er wel één in te zitten. Ik schilder en maak sculpturen, en op heel andere momenten schrijf ik. Maar uiteindelijk ligt alles in elkaars verlengde.”

Dit boek is de tweede verzameling beeldende kunst en teksten van Agnes Pas, die vroeger vooral in kerkelijke organisaties werkte, maar nu ook de kunst verkent. Vijf hoofdstukken telt het: *Levensstroom, Onrecht, Zelfkennis, Uw Naam, Natuur*. „De thema's zijn een rode draad in mijn leven. De levensstroom verwijst naar al-

les wat leven kan wekken bij jezelf en anderen. Onrecht is hetgene waarmee iedereen worstelt. Je kunt er verschillende houdingen tegenover aannemen, maar ik houd een pleidooi voor solidariteit”, vertelt Agnes Pas.

„Zelfkennis is volgens mij dan weer de sleutel van het bestaan. Je kunt tot het einde van het leven bezig zijn jezelf te leren kennen. Deze week nog bracht ik een vrouw van 86 heen en terug naar het ziekenhuis voor een onderzoek. 'Vandaag leerde ik weer veel', zei ze nadien. We ontmoeten iets nieuws, reageren, en verrassen onszelf met die reactie.”

De natuur is voor Pas de vorm van schoonheid die haar in beweging brengt en doet stilstaan. *Uw naam* verwijst naar de zoektocht van de mens naar het mysterie. „Ik ben gelovig, leef dus in vertrouwen. Tegelijk stel ik me alle vragen die de mens zich stelt. Het spirituele zit echter in alle hoofdstukjes”, zegt ze. „Kunst ligt voor mij dicht bij het religieuze. Het is

„Kunst ligt dicht bij het religieuze: je biedt het aan, maar wil er niet per se iets mee bewijzen”

een eigen taal, en het is iets dat je aanbiedt, maar waarmee je eigenlijk niet per se iets wilt bewijzen.”

„Kunst beoefenen kan een vorm van bidden zijn”, zo schrijft Pas

Agnes Pas: „In kunst en leven tasten we grenzen af tussen de dagelijkse werkelijkheid en wat die overstijgt.” © Agnes Pas

ook in haar inleiding. „Dat is zo terwijl je bezig bent iets te maken, maar ook vaak achteraf. Je laat een beeld los en treedt ermee in dialoog. Het beeld spreekt in zekere zin terug, en dat is een vorm van gebed”, legt ze uit. „Soms wil ik een religieus gevoel in een kunstwerk leggen, soms ook niet, maar toch is het altijd aanwezig, omdat mijn levensgevoel religieus is. Mensen worden midden in het leven verrast door ervaringen van diepte, zin, of mysterieuze aanwezigheid. Mijn christelijke achtergrond kan ik daarbij niet wegdenken.”

Zijn ook haar teksten een vorm van bidden? „Het zijn reflecties, geschreven op die momenten waarop ik stilval, bewust op iets terugkijk en dat laat spreken. Sommigen neigen daardoor inderdaad naar een gebed.”

Agnes Pas, *Wonen in kleuren, beelden en woorden*, Halewijn, Antwerpen, 2009, 104 blz., 24 euro, ISBN 978 90 8528 099 6 • Op donderdag 5 november signeert Agnes Pas op de Antwerpse boekenbeurs, van 13 tot 14.30 uur in de stand van De Drie Leliën en van 14.30 tot 15 uur bij uitgeverij Halewijn.

Meer leesplezier met minder letters

Wablieft lanceert boeken in eenvoudige en duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers

Lezen. Je begint eraan met *aap noot mies*, met *Jan, Rik en Leen*, of met *maan roos vis*. Langs boeken met veel tekeningen en langs spannende tienerverhalen beland je uiteindelijk bij de volwassenliteratuur, en wat je ook interesseert, je kunt er over lezen.

Heel wat Vlamingen leren echter pas echt lezen op latere leeftijd, in de Centra voor Basiseducatie bijvoorbeeld. „Eenvoudige boeken voor volwassenen lezers waren tot vóór kort echt een gat in de markt. Dat bleek heel duidelijk uit een ondervraging van cursisten en docenten in het volwassenonderwijs”, vertelt Elke Colle van Wablieft, de organisatie die al bijna vijftig jaar de gelijknamige krant in eenvoudig Nederlands uitgeeft, en die ook overheidsinstanties advies geeft over doorzichtig taalgebruik. „In de lessen wordt meestal gegrepen naar kinder- of jeugdboeken. Maar al zijn die nog zo goed geschreven, de thematiek is vaak niet geschikt voor volwassenen.”

Dat probleem is binnenkort echter opgelost. Voor en door Wa-

Bij geletterdheid hoort zin in lezen. © Corbis

blieft werden zes boeken voor volwassenen, zowel fictie als non-fictie, herschreven in een eenvoudige taal geschikt voor beginnende lezers. Eerst werd onderzocht over welke thema's de cursisten graag wilden lezen. Medewerster Ilona Plichart: „Het thema

opvoeding kwam bijvoorbeeld vaak terug. Elke ouder wil zijn kind goed opvoeden en kan daar wel wat tips bij gebruiken, of hij of zij nu laaggeletterd is of niet. We kwamen dus terecht bij *Supernanny* Wendy Bosmans, en herschreven haar boek *Kinderen*

Opvoeden, zo lukt het beter tot ons *Opvoeden van A tot Z*.

Andere beginnende lezers hadden vooral nood aan mooie of spannende boeken. Voor hen zijn er *De Slaper*, met verhalen van Rachida Lambaret, en *Diamant*, waaraan thrillerauteurs Bavo Dhooge, Bob Mendes én Pieter Aspe een verhaal bijdroegen.

Elke zin een nieuwe regel

De gecontacteerde auteurs konden kiezen: ofwel bewerkte Wablieft hun boeken, ofwel gingen ze zelf aan de slag. „Ze kregen van ons heel bijzondere richtlijnen. Al waren ze misschien nog niet duidelijk genoeg, want we moesten nog wel wat herwerken”, lacht Ilona. In de boeken begint elke zin op een nieuwe regel, alle zinnen zijn kort en ze bevatten niet te veel moeilijke woorden. „Bovendien mogen er niet te veel personages zijn, en ook geen vier verschillende vertellers.”

Verliezen de verhalen soms niet aan kwaliteit in dat herschrijvingsproces? „Uit Rudi Vranckx' *Stemmen uit de oorlog* zijn wellicht

wel personages verdwenen, want dat waren er veel. Maar tegelijk is een heel persoonlijk en ontroerend boek gebleven, ook al was het makkelijker geweest om er een objectief verhaal van te maken”, vertelt Ilona. „De verhalen van Lambaret zijn ook nog steeds grappig. We willen vooral niet betuttelen. Ik was het niet altijd eens met de tips van Wendy Bosmans, maar toch heb ik ze herschreven. We geven deze boeken uit als volwassen boeken, en dat wil zeggen dat er een mening in staat waarmee de lezer aan de slag kan.”

Omdat lezen leuk is, zo eenvoudig luidt de slogan waarmee Wablieft de boeken aankondigt. „Precies omdat lezen voor onze doelgroep vaak niet altijd leuk was. En omdat ze er nu, in de lessen en dankzij deze boeken, aan werken om het leuk te beginnen vinden”, besluit Ilona. (JVH)

De Wablieftboeken verschijnen in november 2009. Meer info via www.wablieft.be/boeken, via boeken@wablieft.be of 015 44 65 14.